

Csehszlovák botanikus kertek ajándéka

A szegedi József Attila Tudományegyetem füvészkertje tíz csehszlovákiai társintézménnyel tart rendszeres levelező- és magcsere-kapcsolatot. Szeptemberben Liberecben rendezték meg az első csehszlovákiai botanikus kongresszust, amelyen a szegedi füvészkert képviselőjében dr. Király László vett részt. Ez egyben viszonzása is volt annak a látogatásnak, amelyet a nyáron Pavel Smrz libereci igazgató tett.

Dr. Király László ez alkalommal ellátogatott a prágai, a pruhonicei, a bratislavai és a tujafáiról híres malanyai arborétumokba. Amerre járt, mindenütt értékes növényeket, virágokat kapott, s gazdag gyűjteménnyel tért haza. Magas hegyvidéki, ritka kárpáti növényekkel, valamint bromeliákkal, kínai teacserjékkel, dél-amerikai kaktuszkülönlegességekkel gazdagodott a szegedi intézmény. Különösen a teacserjék egészítik ki hasznosan a meglevő anyagot, mert azokat közvetlenül hazájukból hozták Csehszlovákiába.

A szegediek természetesen igyekeznek viszonzni a csehszlovákiai küldeményt. A liberecieknek segítségét kívánnak nyújtani egy délszlai díszítő berendezésben. Ehhez indítási lótszókat küldenek. Európában ugyanis sehol sem hoz olyan hatalmas kelyheket a piros virágú lótszó, mint az újszegedi langyos vízi tóban. Ezenkívül fűszerpaprikát és más gazdasági növényeket is kértek a csehszlovák botanikus kertek termelési kísérletek céljaira.

GYORSPOSTA * GYORSPOSTA GYORSPOSTA * GYORSPOSTA

Meg kell-e előre váltani a jegyet az autóbusszra?

A napokban, pontosabban szeptember 24-én a délután 2 óra 40 perckor induló autóbusszal akartam Csongrádra utazni. Nem sokkal az indulás előtt érkeztem a Takaréktár utcai autóbusszmegállóhoz, s így már nem volt időm a jegyváltásra. Gondoltam, majd az autóbusszban megveszem. Sajnos erre nem került sor, mert a kalauz engem és még néhány utitársamat, akiknek nem volt jegyük, nem engedett az autóbusszra felszállni. Véleményem szerint jogtalan volt a kalauz intézkedése.

Dékány Lajos,
Kistelek, Virág utca 21.

Levélfőnk panaszával Nógrádi Ferencet, az AKÖV forgalmi szolgálattevőjét kerestük fel, aki elmondta, az autóközlekedési vállalat figyelemzeti utasait: előre váltásuk meg jegyüket, mert csak így tudnak pontos képet kapni arról, hány autóbusszt kell indítani az egyes járatokra. Ezért fordul elő, hogy a jegy nélküli utasok lemaradnak az autóbusszról. A férőhelyeket elsősorban azok részére tartják fenn, akik előre gondoskodnak jegyükről. Ha a jeggyel rendelkezők nem töltik be az autóbusszt, akkor természetesen jegy nélkül is fel lehet szállni.

Megszüntetik a lakás beázását

A Lenin körút 44. szám alatt lakunk s szobánk falát egy jó idő óta víz áztatja. Ez nyáron is kellemetlen, de most, amikor már hűvösebb az idő s az ablakokat becsukjuk, igen kellemetlen dohos szag terjed a lakásban. Panaszunkkal már fordultunk az Ingatlankezelő Vállalathoz, különböző szervekhez, de senki sem segített rajtunk.

Nagy Rudolf

A panasszal az illetékes

Ügyfélfogadás

Hogyan foglalkoznak az emberek ügyes-bajos dolgaival?

— Kérem a következőt! — szól ki udvariasan a szegedi járásbírószáron a folyosóra az ügyeletes panaszfelvevő bírónő. A várakozók közül kisorsított szemű, öszülő asszony lép be. Az ügyintéző helyell kinnálja, s gyöngéden kérdezi:

— Mi baj van asszonyom?

Megnyugodva távozott

A megértő szóra a panaszok valóságos áradata zúdul. A bírónőnek feszülten kell figyelnie, hogy a sok jabból-bajból kihámozza a lényegét és tanácsot tudjon adni.

— Szereti-e még a férjét? — teszi fel a kérdést, mert csaknem természetes, hogy ismét családi tragédiáról van szó.

— Igen, szeretem. Meg is bocsátanék neki, csak jön vissza és éljen újra becsületes emberhez illő életet!

Hosszas beszélgetés kezdődik ismét, megtárgyalják, hogyan kötelezik az alkoholistává vált és így elzúllott férjét elvonókúrára. Méghozzá zárt intézetben, hogy biztosabb legyen az eredmény. Ha ez sikerül, akkor valószínűleg ismét családjá mellé fog állni.

A panasztevő asszony a tanácsok után megnyugodva távozik.

Türelmes magyarázat

„Főorvosi hivatal. Bejárt a következő ajtó” — mutatja a nyíl az irányt. Bent az ügyeletes főorvos előtt többen várakoznak, csendben, türelmesen, hogy sorra kerüljenek. A főorvos éppen

egy fiatalembernek magyaráz:

— Ez a kis könyv csak betegség igazolvány. Ezen nincs mit aláírnom. A táppénzes utalványt kérem...

A fiatalember keresgél, de ilyen iratot nem talál. A főorvos ismét türelmesen folytatja a magyarázatot:

— A kezelőorvosától kérjen táppénzes utalványt, azt kell majd nekem aláírnom, s akkor megkaphatja azonnal a táppénzt.

A fiatalember kicsit bosszankodik, magában talán szidja is a kezelőorvosát, hogy most újabb felesleges utat kell megtennie. De alig ér ki a folyosóra, a belső zsebében, a receptek közt megtalálja a táppénzes utalványt. Bocsánatot kérve megy vissza, s gondolatban ugvancsak elnézést kér kezelőorvosától, akit az előbb érdemtelenül elmarasztalt. A várakozók mosolyognak és előre engedik. Egy aláírás, s már mehet is a táppénzes ablakhoz.

Több emberséggel!

A szemesztet távolságra nincs messze a főorvosi hivataltól. Mégis, ha az ottani ügymenetet tekintjük, óriási a távolság. A betegek szerint ugyanis, ha „az a magas, szőke nő” van ott, aki átveszi a biztosítási igazolványt, akkor sokan a kitesékelés sorsára jutnak. Elég, hogy egy nappal lejárjon a helyegző, hiába van egy másik szakrendelésen éppen táppénzen az illető, nem hajlandó az orvos elé bocsátani a beteget. Ezért már nem egy vitája volt, s ilyen alkalmakkor csak a rendelőintézet főorvosa tudott rendet teremteni és rugalmasan, emberségesen elintézni, hogy a szemvizsgálatra jelentkező beteg el is jusson a szemészorvoshoz.

A szabályok valóban kötelezők a szegedi rendelőintézetben is, de azért minthogy betegekről van szó, jó lenne, ha nem akadna az orvosok mellett dolgozó kisegítő személyzet között durva, góromba szó.

Ameddig a takaró ér

Az Ingatlankezelő Vállalat Deák Ferenc utcai házkezelőségében naponta sok ügyfél megfordul. Sajnos,

igen gyakran hallani itt hangos vitát, veszekedést. Nem a házkezelők kiabálnak, hanem a türelmüket veszített ügyfelek. Minden el nem intézett panaszért az itt dolgozókat okolják. Pedig, mint a benyújtott panaszokból, s az aktákból kitűnik, a nem teljesített óhajok nem rajtuk múlnak. Az Ingatlankezelő Vállalat is csak addig nyújtózkodhat, ameddig a takarója ér.

Hullámos a parkett, mozog minden lépésnél, nem merem felmosni sem, mert úgy hallottam, a nedvesség csak árt neki — teszi meg a bejelentést K. J.-né.

A keres indokolt, elkészül a feljegyzés, s a technikusk hamarosan megnézi, milyen munkára van szükség. Sajnos, a parkett felszedésére, javítására hosszabb ideig kell várni, mert kevés a szakmunkás.

Gyorsan

— Kérjük a kezeseket! Legyenek szívesek itt aláírni, s a személyazonossági igazolványt összehasonlítás végett átadni — mondja az OTP Csongrád megyei fiókjának Takarékpénztár utcai helyiségében a személyi kölcsönök intézője. — Köszönöm, a kezeseknek már nem is kell tovább maradnia, csak az igénylőt kérjük, várjon egy kicsit türelemmel.

A munkatársuknak kezeskedő kollégák örömmel távoznak, de nem állják meg megjegyzés nélkül:

— Milyen jó, ahol ilyen gyorsan intézkednek!

A kölcsönigénylő nekitámaszkodik a falnak vagy leül. Mire azonban nyugtalankodni kezdene, már szólítják is a pénztárhoz és számolják elé a százásokat. Átveszi a csekket, amelyre minden hónap 5-ig kell befizetni az esedékek részleteket.

Az OTP szegedi fiókjában nemrégiben még panaszkodtak a hosszú ügyintézésre. Azóta azonban több helyen átszervezték a munkát, lerövidítették a várakozási időt. Nincs baj itt a modorral, az ügyfelek fogadásával sem.

Horuezi Mária

Elkezdődött az őszi halászás Fehértón

Az őszi halászás során 2200 hold vízfületet járnak be halókkal a fehértói halgazdaságban — közölte Tasnádi Róbert főagronómus. A gazdaság az idén kedvező eredményt ért el a haltenyésztésben. A tavasszal hitelesített tizdekás egynyaras pontyok — állapították meg a próbahalászatok alkalmával — már elérik, sőt meghaladják az 1 kilót. A tizdekás harcsák 80 dekásra, a 2—3 dekás compok pedig 15 dekásra növekedtek.

Tasnádi Róbert elmondta azt is, hogy pontyból 14 ezer 500, compból 150, harcsából 100, süllőből pedig 50 mázsa körüli áruhalra számítnak. Ezenkívül — mivel a pontyokat a nagy tavakban ívatták — még további 1500 mázsa ivadékok is lehalásznak.

A fehértói halgazdaságban 70 halász négy brigádban halókkal és csónakokkal felszerelve október 1-től minden nap vízre száll. hogy az őszi lehalászt, a halak egy részének értékesítését, másik részének teleltetőbe rakását még a hűvös ős beköszöntése előtt befejezhesse.

A GENERÁLIS Új filmek

Jönnek vissza a régi sztárok. Max Linder, Pola Negri, Stan és Pan után most Buster Keaton ugrál, szalad, ügyetlenkedik a mozivásznon. Jönnek és a nézők újra nevetnek. Még többet, még önfeladtebben, mint a filmek születése idején.

Mi ezeknek a csetlő-botló figurákkal, naivabbnál naivabb ötletekkel teli filmeknek a titka? Talán a legelemből emberi gyarlóságok szeretetteljes kifigurázása, talán a korabeli kezdetleges filmtechnika miatt adódó esetenlenségek? A nevetés okát felesleges kutatni, ha jóízűen derül az ember...

Buster Keaton filmjét, A generálist egyfolytában átnevetik a nézők. Az egykori némafilmek faercő hőse lélegzetelállító ügyességgel ügyetlenkedik végig a derűs történetet. Már a film alap-sztorija egy egész ötlet-sor robbantására ad lehetőséget: Johnnie Gray, a mo-

donyvezető mindenáron katonára akar lenni. Aztán — természetesen szándéka és tudta nélkül — az amerikaiak Észak-Dél háborújának körülrajongott hősevé és a hadsereg megbecsült tisztjévé lesz. Leleplezi az ellenség haditervét, visszaszerzi elrabolt mozdonyát, üt vág, ugrik, szalad és a végén menyasszonya, Mary Lee — Marion Mack — karjaiban a boldogságot is megtalálja.

A generálist néve egy kicsit akaratlanul is filmtrófésszé, filmesztétává válik a néző. A Fellini-, Csuhraj-, Richardson-filmekben is kolázott mozilátogató örömmel nyugtázza, magában, hogy mi mindent tud már az eljárásokról, a stílusokról, magáról az egész filmművészetéről. Az efféle, évtizedek múltán felújított filmek az önfeladti szórakozás mellett — úgy mellesleg — még ilyen célokat is szolgálnak.

A. L.

MOSZKVAI SÉTA

Az első kockák — modern reptér, ügyes technikai játékok, üvegfalak, éneklő kislány — friss, mai szellemű filmet ígérnek. A folytatás azonban nem egészen töretlen. Mindjárt az indulásnál olyan ritmusbeli hibák rontják el a néző kedvét, mint például Kolja munkahelyén a gépek öncélú, hosszas mutogatása.

Története tulajdonképpen nincs is a filmnek. Egy rokon-szenves — bár íróilag kicsit sematikus — megrajzolt figura — Vologya, egy napos látogatásra jön Moszkvába, s itt új barátjával, Koljával végigkószálják a napot. Sétálnak, tréfálnak,

ismeretéseket kötnek, látogatnák, s még esküvőre is mennek. Aztán jön az este, s az új barátok és szerelmek egy kedves nap ízével búcsúznak egymástól, s indul ki-ki a maga útjára.

Kár, hogy a film alaphangjának szánt játékos, friss hangot a film készítői nem tudták végig megőrizni. Az egész filmre a fiatalokból áradó természetes báj, kedvesség, s az elcsépel sematikus megoldások, frázisok keveredése jellemző. Ez a hiba megmutatkozik az operatőr Vagyim Jusov munkájában is. Látszik, hogy igyekszik szemléletmódban, s technikában is újat nyújtani, ám bizonyos sablonjelenségekkel ő sem tud mit kezdeni.

A film szereplői közül a Kolját játszó Nikita Mihalkov nyújt jó alakítást. Természetességével, kicsit nyegle, de mégis kedves kamaszságával már az első percben megkedvelteti magát a nézőkkel. Kár, hogy a rendező, Gregorij Danyelija az egész film megkonstruálásában nem tudott olyan jó munkát végezni, mint a színészek mozgatásában.

N. K.

Tervező vállalatot gyorsan
lással rendelkező

építész árelemzőt,

valamint férfi segéd-
munkást és takarítót felvesz
az EM Szegedi Tervező
Vállalat Szeged, Klauzál
ter 2. X97226

Kelenföldi Hőerőmű Vállalat felvesz

férfi segéd- munkásokat

Munkásszállást biztosítunk.
Jelentkezni lehet: Buda-
pest, XXI. Budapesti út 59.
Munkaügyi igazgatóságnál.
Bp. 2125

Madzagos puskával

Egy ifjú „veterán” emlékezik a 20 évvel ezelőtti napokra: Koncz Mihály elvtárs, a II. kerületi tanács vb elnökhelyettese. Szép szál, fiatalos mozgású, jó testi felépítésű férfi, csupán gyérülő haja árulkodik koráról. Negyvenkilenc éves, de ma is huszonkilencnek érzi magát. Mint mondja, észre sem vette, hogy elrepült felette a legutóbbi két évtized. Csak most, a város felszabadulásának nagy évfordulója, az ünnepi készülődés ébresztette rá, hogy már ő is a kommunista veteránok sorába tartozik.

A társadalom legmélyebb pontjára indult, mint annyian mások, akik most büszkén néznek vissza a megtett útra. Édesanyja takarítónő volt és a parókiára járt mosni a papok szennyesét, édesapja meg mint háborús rokkant, az alkalmi munkás „rangjait” vitte. Négy testvére volt, s lényegében ő lett a családfenntartó azzal a vékony keresettel, amit a Pollák-féle kender- és kötélverő üzem gerebenező „állása” jelentett. Később, 1944 februárjában önként mondott le erről is, mivel azt rebesgették, hogy a vállalkozás hadiüzem-mé alakul. Az ok: Koncz Mihály nem akart az országot nyomorító fasisztáknak dolgozni.

Sikerült kijátszania a Horthy-féle katonáskodást, mert minden rosszban akad valami jó is. Mivel a kötélverő gőre igen elvette a tüdejét és alig nyomott többet a mázsán 50 kilónál, azt hitték, beteg. De azért nem hagyták békén. 1944 szeptember 29-én — éppen névnapján — egy sorozóbizott-

ság alkalmasnak találta golyófogónak. Hogy nem dobta ki a frontra, annak egy halálos fenyegetés a magyarázata. Másnap, szeptember 30-án ugyanis olyan hirdetmények lepték el a várost, hogy főbelövés terhe mellett mindenki induljon tankesapát ásnia a Kamaratöltéshez. Amilyen súlyos volt ez a felhívás, olyan nagy örömet szerzett Koncz Mihálynak: Hiszen akkor már egészen közel vannak a szovjet csapatok! 1937 óta a szakszervezetben is tevékenykedett, maga mögött tudott egy kis mozgalmi múltat, azonban akkor már alig találkozott elvtársakkal. A jelebbé kommuniztákat ugyanis Szeged német megszállása után jórészt internálták, és azonnal bezárták a munkásotthont is. Kénytelen volt tehát kimenni arra a robotmunkára, nehogy elkapják éppen a felszabadulás előtti napokban.

A lelkiismerete azonban nem hagyta nyugodni. Sajátos módját eszelte ki az árokásás halogatásának. Vásári mutatóványosok pózt áltotta magára, s ezzel úgy „elszórakoztatta” az embereket, hogy sokan napokig alig vetettek arább egy lapát földet. Persze hogy észrevették a parancsnokok. Kiemelték a többi közül, s egy közeli tanyában elkezdtek fegyvermezni. Ez annyiból állt, hogy a csuklóját hátulról guzsba kötötték, s az ereszt alatt felhúzták a gerendára. Csak akkor engedték el, amikor jártányi ereje is alig maradt.

Október 11 odahaza érte, Petőfitelenen. Az iskola pincéjében tartózkodtak, amikor egy mandulaszemű szovjet katona rájuk

nyitotta az ajtót. Erre a napra vártak az ottani szegény emberek is valamennyien.

Koncz Mihály mihelyst be tudott jutni a városba, mindjárt jelentkezett a polgárőrségbe. Nem azt kérdezte mit fizetnek, hanem azt, hogy mit kell csinálni. Kapott egy madzagos puskát, azzal járta elvtársaival a várost, vígvázott a rendre. Nemhogy fizetésük, de ételmük is alig került. Úgy adták össze a pénzt, s azon próbálták enni-valót beszerezni a falvakból. Annnyira lesoványodott, hogy majd elvitte a szél, de a fáradtság eszébe se jutott. Izgalmas napok voltak, rohant az idő.

Amikor a Kálvin téren megalakult a Magyar Kommunista Párt, ő is belépett a tagok sorába. Pártmunkát is kapott hamarosan, és alig volt nála boldogabb ember. Később a rendőrségen kapott beosztást, mert a kommuniztát a belügyi vonalat fogták kézbe legelőször. Ez a munkáshatalom szempontjából döntő fontosságú volt. Neki sem volt se éjele, se nap-pala, de ez nem volt baj, hiszen minden óra, minden perc telítve volt lelkesítő, frissítő programmal.

Húsz év szaladt el azóta. A tömelen sok munka közepette sem feledkezett meg azonban a tanulásról. Tudta, hogy az őt elemi iskola kevés ahhoz, hogy jól megállja a helyét, ezért leértécsigézt. Katonamundért soha nem öltött magára, de amikor az ellenforradalom után megkezdődött a munkásorség szervezése, örömmel jelentkezett. A kezébe kapott fegyvert úgy szorította magához, mint egykor azt a madzagos puskát. Most is mondja: a húsz évvel ezelőtti elnyert szabadságnak utolsó erejével is kész a védelmére keln.

F. N. I.